श्रीमहाभारतं

॥ अथ द्रोणपर्व्व ॥

नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमं। देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत्।

॥ जनमेजय उवाच ॥ तमप्रतिमसत्त्वौजोबलवीर्य्यपराक्रमं। हतं देवव्रतं श्रुत्वा पाञ्चाल्येन शिखण्डिना।
धृतराष्ट्रस्तदा राजा वाष्पव्याकुललोचनः। किमचेष्टत विप्रर्षे हते पितरि वीर्य्यवान्।
तस्य पुत्त्रो हि भगवन् भीष्मद्रोणमुखैरथैः। पराजित्य महेष्वासान् पाण्डवान् राज्यमिच्छति।
तस्मिन् हते स भगवन् केतौ सर्व्वधनुष्मतां। यदचेष्टत कौरव्यस्तन्मे ब्रूहि सुयोधन।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ निहतं पितरं श्रुत्वा धृतराष्ट्रो जनाधिपः। लेभे न शान्तिं कौरव्यश्चिन्ताशोकपरायणः।
तस्य चिन्तयतो दुःखमनिशं कौरवस्य तत्। आजगाम विशुद्धात्मा पुनर्गावल्गणिस्तदा।
शिविरात् सञ्जयं प्राप्तं निशि नागाह्वयं पुरं। आम्बिकेयो महाराज धृतराष्ट्रोऽन्वपृच्छत।
श्रुत्वा भीष्मस्य निधनमप्रहृष्टमना भृशं। पुत्त्राणां जयमाकाङ्क्षन्विललापातुरो यथा।
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ संशोच्य तु महात्मानं भीष्मं भीमपराक्रमं। किमकार्षुः परं तात कुरवः कालचोदिताः।
तस्मिंस्तु निहते शूरे दुराधर्षे महात्मनि। किन्नुखित्कुरवोऽकार्षुर्निमग्नाः शोकसागरे।
तदुदीर्णं परं सैन्यं त्रैलोक्यस्यापि सञ्जय। भयमुत्पादयेत्तीव्रं पाण्डवानां महात्मनां।
देवव्रते तु निहते कुरूणामृषभे तदा। यदकार्षुर्नृपतयस्तन्ममाचक्ष्व सञ्जय।
॥ सञ्जय उवाच ॥ शृणु राजन्नेकमना वचनं ब्रुवतो मम। यत्ते पुत्त्रास्तदाकार्षुर्हते देवव्रते मृधे।
निहते तु तदा भीष्मे राजन् सत्यपराक्रमे। तावकाः पाण्डवेयाश्च प्राध्यायन्त पृथक् पृथक्।
विस्मिताश्च प्रहृष्टाश्च क्षत्त्रधर्म्मं विशाम्पते। स्वधर्म्मं पद्यमानास्ते प्रणिपत्य महात्मने।
शयनं कल्पयामासुर्भीष्माय्यामिततेजसे। सोपधानं नरव्याघ्राः शरैः सन्नतपर्व्वभिः।
विधाय रक्षां भीष्माय समाभाष्य परस्परं। अनुमान्य च गाङ्गेयं कृत्वा चापि प्रदक्षिणं।
क्रोधसंरक्तनयनाः समवेक्ष्य परस्परं। पुनर्युद्धाय निर्ज्जग्मुः क्षत्त्रियाः कालचोदिताः।